

למעלה מלמטה מבחן המרכז

ובילוש. הוא תקף את כתב על המשטר, רומן פריסטר, באגרופיו. כאשר ניסה יעקב אגור, צלם העולם הזה לצלם את ירקוני בהשתוללותו, הפנה ירקוני את זעמו כלפי הצלם, חנק אותו כדי להוציא את המצלמות מידיו.

המהומה הגדולה הוציאה את דרי הבתים הסמוכים למרפסות. מלמעלה יכלו לעקוב אחרי תוקפנותם של השוטרים. „בוז! נא צים! פאסיסטים!“ נשמעו קריאות כנגד הרמטרה. אותה שעה החלו השוטרים לאסוף חלק מהמתקבלים אל תוך הניידות. המכים, הבריונים מסקיה עמדו מן הצד וצחקו: ואילו סופגי המכות נלקחו למשטרה.

בחור צעיר ורוח, תלמיד גמנסיה שחש לעזרתו של צלם העולם הזה המותקף, נאסר מיד. ד"ר אורי פרנז, שהותקף על ידי בריון מסקיה נעצר בעוד שמכהו שוחרר. סטודנט ירושלמי אחד, שאליהו סדון תקפו באגרופיו מאחור, נפצע בראשו. היא ניגש לקצין המשטרה י. אלון, שפיקח על יחידת שוטרים במקום והצביע על סדון שהכהו. הקצין עמד לעצור את סדון, אולם ברגע זה הוציא הבריון פתק סודי והראה אותו לקצין. המפקח אלון שיחרר אותו, הסטודנט הפצוע נלקח בניידת למשטרה.

המהומה דעכה. עשרות שוטרים הקיפו בטבעת את בניין אהל חברי מרכז מפא"י יכלו עתה להצביע בשקט, בבחירות השאיות מזוהות ביותר. כל אחד מהם קיבל פתק מנוקב באמצעיתו. בחלק העליון היה כתוב: „בעד הצעת אשכול“ ובחלקו התחתון: „נגד הצעת אשכול“. כל אחד מן המצביעים נתחייב לתלוש את החלק בו בחר ולשלשלו לארגו. מאלה שהצביעו בעד הצעת המוכיז רות שמרו רבים את חלקו השני של הפתק, כדי להוכיח כי הצביעו לפי הנדרש.

על מה שהתרחש בתוכני הי אולם, מדווח אלי תבור, שצפה ב" מתרחש מעין התיקרה:

מ שך שעתיים לפחות, ליל שבת האחרון, לא יכולתי שלא להזכר בתמונות הבלהות מתוך אותו סרט-אימים של שנות השלושים — פאנסוס האופרה. היה זה בעת שביליתי לבדי את הלילה בתוך בניין תיאטרון אהל הריק והחשוך. כשאני מנשש ברכי באפלה, בין התמאורות והמ סכים של במת-התיאטרון, מדליק מדי פעם אש נבר, בודד ונחרד בקולות-חריקה של דלתות וקרשי-במה, נזכרתי בתמונות דומות באותו סרט.

נאלצתי לערוך אותו טיול לילי, על במת האהל, כדי לחפש דבר שלא ידעתי אם אמצא אותו — את תא הלחשן שמתחת לבמה. אלא שכנראה הגיעו שחקני התיאטר

ההסתערות

יחידת שוטרים במדים ובבגדים אזרחיים הודפת את ההפגנה השקטה של הסטודנטים לפני בנין אהל. השוטרים נהגו באלימות ובתוקפנות. בצד

רון המכובד לדרגה בה הם מסוגלים ללמוד את כל הטקסט בעל פה, ואין להם עוד צורך בתא לחשן. הוא אינו קיים בתיאטרון.

למעשה, תכנונו חברי למערכת ואני, את ההסתננות לאסיפת מרכז מפא"י שעמדה להיערך בשבת בבוקר, באולם זה, עוד ביום הששי בבוקר. ערכנו סיור להכרת השטח, בבניין התיאטרון, כדי לחפש אחר מקום מחבוא ממנו אפשר להיות רואה ובלתי נראה, ושומע ובלתי נשמע.

נזקקנו לאמצעים מסוג זה, משום ש מארגני האסיפה סברו, שהמעמד — בו עמד להיחתך, אולי, גורל האומה ואשר זכותו של האזרח היא לדעת כיצד נחתיים — אסור לו להתקיים בנוכחות עתונאים. מצאנו מספר מקומות העשויים לשמש כמקומות מחבוא. בבמה עצמה לא יכולנו לסייר, כיוון שעבדו עליה פועלים.

אחרי ביקור קצר זה החלטנו לחלק בינינו את התפקידים. האחד יסתתר במקום המחבוא מבעוד לילה — ואילו השני ינסה לחדור לאולם בשעת התכנסותם של חברי המרכז, לתפוס מקום מאחורי הקלעים של הי

מאורי יהודה, שעוררה ברובקציה את המהומה ליד הבניין בו התכנס המרכז. אנשי האגרוף לא נעצרו למרות שישוטרים חזו כיצד הם מכים אזרחים ומסיתים בקריאות: „את לבון צריך לתלות“

ימין של התמונה, באמצע, נראה מפקח המשטרה יצחק רונן, לבוש אזרחית, מניח ידיו על מפגינה. במרכז נראים שוטרים ואיש המדור לבילוש יונה סירקיס (בקרחת המבריקה) מסתערים על אחד הסטודנטים.

נתמכת בקורות עץ. האור החזק בקע מתוך 25 פתחים שהותקנו בריצפת עליית-גג זו אשר גובהה ב- מקומות אחדים, מטר וחצי ובמקומות אחרים — חצי מטר בלבד. כשהתבוננתי למטה, אה קביר חצוב, הבחנתי שאני נמצא לי מעשה מעל תיקרת האולם. הפתחים המכונים ברשתות לא היו אלא פתחיה-אחרות של התיאטרון. דרכם שואב המאוורר שבחדר הסמוך את האוויר החם מתוך האולם. היה זה מקום-תצפית אידיאלי. דרך הפתחים ניתן היה להבחין בנעשה באולם כולו ובמתרחש על הבמה גם יחד. למטה נשמעו קולות של פועלים שעסקו בהסרת שרידי התפאורה מהצגת יום אתמול. כעבור שעה כבר נשמעו קולות אחרים: קולותיהם של המתקנים את הבמה לקראת הישיבה.

על התיקרה — בני מעיד

ל ישיבת נערכו בבנין תיאטרון אהל שני מופעים פומביים. האחד — סימפוזיון על עתיד הספורט במדינה — נערך מטעם מפא"י בבית ארלוזורוב, שבקומה הראשונה של הבניין. השנייה — הצגת הבוגד בתיאטרון עצמו — נערכה באולם התיאטרון.

בעוד ששאר הצופים בהצגת הבוגד, עזבו את האולם בתום ההצגה, נשארת אני ב' תוך הבניין. באולם עצמו לא יכול הייתי להישאר כיוון שפועלי הבמה עסקו בהסרת התפאורות ופועלי-הנקיון החלו לנקות את האולם לקראת ישיבת מחר. עליתי, איפוא, לקומה העליונה של הבניין, מספר מדרגות מעל ליציע. במקום זה, ששימש פעם מר-סטג'ה, הותקן גג רעפים המכסה על מכונת איחור גדולה. זחלתי מתחת למכונת-האיחור, הנראית כמערבל בטון ענק, ונוכחתי שביניה לבין קיר הבנין קיים רוח צר.

קרחות ועשן סיגריות

עזייה כודה היתה מכוסה בשכבות עבות של אבק, ועד מהרה התכסיתי גם אני. נמנמתי לסירוגין, עד לשעה תשע ב' בוקר. דרך אחד הפתחים, שהשקיף על קומת הבמה, ראיתי שהפועלים התקינו עליה שולחן ארוך, כיסוהו במפה ירוקה. לידו העמידו קאתדרה לנואם, ובצד המערבי התיקנו שולחן לכתבניות.

עד אז חשבתי שהתקנת במה לישיבה כלשהי הינה עניין פשוט. התברר לי ש' סעיף. כמה צעירים ונשים, עובדי מרכז מפא"י, כנראה, עסקו שעה ארוכה בחיכוך על עריכת-השולחן. לבסוף החליטו לקצרו ואף החליפו את מפתו הירוקה במפה ש' נראתה להם ירוקה יותר.

הכל היה מוכן, ואו הופיע יוסף אלמוגי בכבודו ובעצמו. הוא היה עליו ושיפשוף את ידיו בהנאה. מיד הגיח את מעילו החום על הכיסא האמצעי שמאחורי השולחן, ו' בקולי העבה הרעים הוראות לעובדים. ראשוני חברי-המרכז החלו להיכנס לאולם. הראשון שהופיע היה פרץ נטר, אותו חבר מרכז שהציע בישיבה לגנות את המזכירות על צורת טיפולה בפרשה. הוא הקדים לבוא כדי לשכנע את אלמוגי להכניס את הצעתו לסדר היום. בחיובים רחבים קיבל אלמוגי את ההצעה, שהוגשה בכתב.

אחר כך באה אחת מחברות המרכז ש' ניגשה מיד אל אלמוגי בשאלה מדוע לא התמסר פנחס לבון בעצמו והביא לירי הצורך בהחלטה להיחזקו. „זה, תסם, הוא לא יודע מה שהוא עושה“, אמר אלמוגי ב' ביטול, „הוא יודע כבר שהוא אבוד.“ אחד-אחד הופיעו שאר חברי המרכז. מ' (המשך בעמוד 22)